

Postridie, quam occubuerat desideratissimus CONSUL Reipublicae Primarius nec vnquam post fata ob immortalē meritōrum gloriam obliuiscendus, secutus est in calcanda aeternitatis via Comitem illum dux, quem fidelissimum sibi Ille monstratorem eius itineris elegerat, vectorisque in portum, optimum poenitenti, gratiam diuinam, scientissimum gubernatorem. Cuius vterque cursus exitum nunc optatissimum ita nactus est, vt humanis modo rebus, quod dolemus, ambo eriperentur moriendo, caelestibus quidem demum et aeternis nascerentur, adeoque paruulis et recens natis similes ex lege, quam scripsit Seruator suam in his terris ciuitatem ingressuris⁽¹⁾, et simul omnibus quodammodo tulit, qui defuncti beatitatis quaedam limina transeunt, illud quoque intrarent diuinum regnum et sempiternum. Ille quidem ea ipsa die dominica prima post sacrum Paschatis, Hic postridie eiusdem diei, quae a paruulis et recens natis nomen antiquum in factis Christianorum sacris gerit. Cuius nominis originem, communem eandem quarundam ex caeteris quoque dierum dominicalium vetustis appellationibus, satis est, ab aliis⁽²⁾ dudum esse indicatam. Nobis disertissimum praeconem lugentibus verbi diuini, de sacro suggestu diuinitus euocatum, quoniam constat, verbum illud idem appellari a D. P E T R O⁽³⁾ infantibus aptum γάλα λογικόν καὶ ἄδολον in sententia, pro concione sacra sub introitum Sacerdotis publicas preces dicturi olim, quo die dictum est, recini solitam, quae sententia ita tum vulgo recitabatur, vt inciperet a verbis: *Quasi modo geniti*, imponebatque deinde nomen illi ipsi diei, quod illo primum die admittebantur ad sacram coenam recens lauacro mystico tincti, quos eodem *quasi modo genitos* appellari mos erat illius temporis⁽⁴⁾: Lac nobis igitur λογικόν καὶ ἄδολον quoniam constat in hac sententia a D. P E T R O verbum diuinum nominari, venit in mentem causarum illius appellationis plurimarum, quae sunt varie a variis interpretibus sacri codicis, nostratibus pariter ac peregrinis, indicatae, ab eruditissimo autem W O L F I O⁽⁵⁾ in vnum locum plerumque partem coactae. Quarum nulla est fere, vt sensus sunt hominum variū, quae mihi quidem videatur ad ipsam accedere veritatem, praeter illam, cuius idem W O L F I V S, alio loco⁽⁶⁾ de eadem re differens, b. G O T T E R. O L E A R I V M⁽⁷⁾ facit auctorem. Ita hic vero: Vt opponatur alibi a D. P A V L O⁽⁸⁾ cultui Iudaeorum publico, quo diuinae res humanis adumbrabantur rebus et externis (τῆ λατρεία σαρκική), cultus diuinus interna mente praestandus hominum Christianorum (ἡ λατρεία λογική), sic quoque a D. P E T R O lacti vberum humanorum, corporis alimento (τῷ γάλακτι ἀθροπίνῳ καὶ σωματικῷ καὶ σαρκικῷ), opponi aptum mentibus lac caeleste, verbi inter Christianos audiendi (τὸ γάλα λογικόν). Recte, arbitror, quia νῆς καὶ λόγος, mens animusque hominis regeniti perque verbum recens nati non minus pabulum suum habent & lac caelesti animo et mente dignum (γάλα λογικόν), idem nempe verbum diuinum, quam lac habent genitricum ad corpus alendum paruuli (γάλα σαρκικόν), simulatque lucem hanc adepti sunt⁽⁹⁾. Illud vero lac caeleste mirum in modum auget incrementa hominis de nouo nati, velut lac mammaram ex vbertate membra paruuli, ita, si est ἄδολον, intemeratum et ab omni fraude et corruptione remotum, a nullisque hominibus adulteratum, τοῖς καπηλεύσει τὸν λόγον⁽¹⁰⁾, qui, velut vinum fraudulentum caupones, ita corrumpunt verbum DEI.

Ac si ita recte nos hunc locum intepretamur, vt speramus, o quam longe sunt ab illius vero sensu remoti illi, qui, quoniam λόγος Graece est etiam ratio, per γάλα λογικόν nescio quam rationem ab homine diuinis in rebus audiendam intelligunt⁽¹¹⁾. Sed iudicent alii. Nos quidem merito nunc arbitramur recordatos esse horum Apostoli verborum, quae, quum a die illo non multum discrepent, quo mortuus est Theologus hic, cuius memoriae dicantur ista, quae scribimus, tum in illum magnopere ipsum quadrant. Nam lactea ille vbertate sermonis et vere diuino lacte dignoque immortalibus hominum animis semper enutriuit omnes, qui, tanquam recens editi infantes, cupidi huius lactis erant, eodemque grandescere studebant, nec vnquam in eorum repertus est numero, qui in adulterandis oraculis diuinis malignum animi dolum produnt. Sed plura iam per se de virtutibus eius enotescunt. Nam totum breuiter sumus vitae, quod habuit, curriculum, breue illud, sed meritis magnis insigne, persecuturi.

FRIDERICVS IOACHIMVS SCHNOBEL, Lubecensis, editus est in hanc lucem A. huius Saeculi XVIII. a. d. XVIII. Octobris. Patrem habuit virum admodum reuerendum et praeclariss. IOACHIMVM IOHANNEM SCHNOBEL, coetus sacri apud nos Petri vsque ab anno XVI. ad XXXVII. Diaconum, ad annum vero XLI. a. d. XII. Ian. quo obiit, Archidiaconum, Matrem MAGDALENAM CATHARINAM KÜSTERBECKIAM, cui Pater vnus loco omnium poterat esse imaginum, IOACHIMVS KÜSTERBECKIVS, rerum sacrarum Superintendens apud Vtineses, primusque pastor gregis sacri, vir longe meritisissimus. Namque aui et proau qui fuerint gentis huius maternae, nos quidem haud explorato nouimus.

Paternorum vero maiorum dignissima longiorque comparet series, Auis scilicet FRIDERICVS SCHNOBEL, qui Christi tuebatur gregem Sandesnebi in Praefectura Steinhorstensi, tunc Danica, nunc Leoburgica, Auis AMALIA gentis NORDANAE, Proauus primus IOHANNES SCHNOBEL, qui sacro functus est munere Bargstedii in agro Tritouienſi, frater IOACHIMI SCHNOBELII, I. V. D. et Professoris P. O. in Acad. Rostochienſi, Syndici deinde et postremo Consulſis designati Sedinensium, viri ce-

leber-

(1) Matth. XVIII. 3. Marc. X. 15.

(2) E. C. 2 CASE. CALVÖR in Rituali eccles. P. II. Sect. II. c. 33. p. 329.

(3) 1 Pet. II. 2.

(4) Vid. CALVÖR, P. I. Lib. II. Sect. I. c. 2. p. 218. Similiter a Iudaeis quoque constat Profelytum quemque רנולר רנור recens natorum fuisse dictum, additamque interdum causam, quia esset ille infantis recens nati instar רנור רנולר רנור

(5) In Cur Philolog. ad h. l. p. 106sq.

(6) ad Rom. XII. 1. p. 238.

(7) In Praelectionibus MSS. ad eundem locum. Quas praelectiones ego quamuis nunquam viderim W O L F I V S que verbis explicet breuissimis, non immerito tamen, vt spero, mihi videor potuisse paullo fusius explicare, quia in eadem antea fui sententia, quam locum hunc apud W O L F I V M inspexi.

(8) Rom. XII. 1.

(9) Ita τῆ σαρκί, siue τῷ σώματι, etiam 1 Tim. IV. 8. 9. opponi arbitror a P A V L O τὸν λόγον. Postquam enim scripserat v. 8. illud: Ἡ γὰρ σωματικὴ γυμνασία πρὸς ὀλίγα ἐστὶν ἀφέλιμος· ἡ δὲ εὐσέβεια κ.τ.λ. statim subiungit v. 9. verba ista: πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἀξίος.

(10) 2 Cor. II. 17. vbi adeas W O L F I V M.

(11) Non hi, quod pueri in faba, vt aiunt, se inuenisse putant in verbis LUTHERI, quibus vir diuinus locum Petrinum conuertit Germanice: Seyd begierig nach der vernünftigen Milch. Quae tamen verba quomodo ex mente LUTHERI accipienda sint, nemo melius ostendit, quam G. G. ZELTNERVS, codicis sacri Lutherani editor accuratissimus, in suis ad hunc locum animaduersionibus.